

L-EŻAMI TA' NOFS IS-SENA IL-MALTI 2015-2016

IL-FEHIM MIS-SMIGH (Karta tal-Għalliema)

FORM 3

ROTTA 2

ĦIN: 15-IL MINUTA

Gwida lill-għalliema għat-tmexxija tal-eżami tal-fehim mis-smigh

1. L-għalliema tal-Malti li se jmexxu l-eżami tas-smigh isellmu lill-istudenti u wara li jitqassmu l-karti tal-eżami tas-smigh jgħidulhom:
“Bonġu. Nitlobkom biex tiktbu isimkom, kunjomkom u l-klassi fil-post ipprovdut fil-karta ta’ quddiemkom.”
2. Meta l-għalliema jaraw li l-istudenti lestew, jgħidulhom:
“Issa se naqralkom is-silta. Nitlobkom toqogħdu attenti għall-qari. Ma tistghux tiktbu jew taħdmu l-eżerċizzji waqt li nkun qed naqralkom is-silta.”
3. L-għalliema jaqraw is-silta kollha b’ritmu meqjus u meta jispiċċaw mill-qari jgħidu lill-istudenti: *“Issa se naqralkom l-istruzzjonijiet u l-eżerċizzji li tridu taħdmu fuq is-silta li għadkom kemm smajtu. Tistghu taħdmuhom waqt li qed naqra. Infakkarkom li s-silta ser terġa’ tinqralkom darb’ohra.”*
4. L-għalliema jaqraw l-istruzzjonijiet u l-eżerċizzji kollha kif hemm fil-karta. Wara dan il-qari l-istudenti jingħataw ftit ħin biex jaħdmu qabel ma jibda t-tieni qari tas-silta.
5. L-għalliema jgħidu lill-istudenti:
“Issa se naqralkom għat-tieni u l-aħhar darba s-silta flimkien mal-istruzzjonijiet u l-eżerċizzji. Tistghu tkomplu taħdmu waqt dan il-qari.”
6. Kif l-għalliema jtemmu t-tieni qari jagħtu l-ħin biex l-istudenti jkomplu jaħdmu l-karta. Hekk kif tgħaddi kwarta mill-bidu tal-eżami, l-għalliema jgħidu lill-istudenti:
“Il-ħin tal-eżami għadda. Jekk joghġobkom ieqfu mill-kitba u se niġbor il-karti. Grazzi.”
7. L-għalliema inkarigati jaraw li l-karti kollha tal-eżami tas-smigh jingabru u l-istudenti jistgħu jkomplu bl-eżami tal-qari u l-kitba.

Is-Silta: *Indri, Indri, Indri*

Żgur li lkoll kemm intom xi darba jew oħra smajtu l-għanja tant helwa li ġġib l-isem tiegħi – “il-banda ta’ Indri”. Hafna jgħidu din l-espressjoni meta jisimgħu lil xi hadd idoqq mużika stunata. Izda, fil-verità, il-banda tiegħi ma kinitx hekk! Qabelxejn, jiena Indri Borg, mużiċist u surmast tal-banda.

Twelidt ġewwa l-Belt Valletta fl-1818. Ilu ftit mhux hażin hux?! Meta għalaqt sentejn, kelli incident sfortunat li hallieni għama għall-bqija ta’ hajti. Tistgħu taħsbu kemm inkwetaw ommi u missieri meta ġara dan. Però, jien qatt ma hallejt din il-ħaġa taqtagħli qalbi għax, kif jgħidu, Alla jagħlaq bieb u jiftaħ mija!

Iktar ma bdejt nikber, iktar bdejt niżviluppa l-kapaċità tas-smiġħ. Meta kont immur il-knisja mal-ġenituri tiegħi, kont nagħraf l-istrumenti kollha li kienu jindaqqu waqt il-quddies. Minn hemm bdejt nieħu interess speċjali fil-mużika. Il-ġenituri tiegħi bagħtuni nistudja l-mużika għand Maestro Rull. Dan għallimni ndoqq il-flawt. Iktar tard tgħallimt ukoll indoqq il-klarinet, l-iktar strument li kelli għal qalbi.

Ftit taż-żmien wara kont ktibt kitba bil-Malti, imsejja ‘trattat’ dwar kif tinkiteb il-mużika u d-dettalji li wieħed irid joqgħod attent għalihom meta jagħmel dan. Mhux hekk biss, izda ktibt ukoll diversi biċċiet ta’ mużika, fosthom marċi, innijiet, u anki valzi.

L-imħabba kbira li kelli lejn il-mużika kompliet tikber. Darba ġieni f’moħħi li nwaqqaf banda li tixbah lill-baned militari. Wara li tgħallimt l-istrumenti kollha tal-banda, ġbart sittax-il żagħżuġ u waqqaft l-ewwel banda f’Haż-Żebbuġ. Wara ftit bdejt ukoll banda oħra fir-Rabat. Dawn il-baned komplew jinxterdu, u llum tista’ tgħid li kważi f’kull raħal insibu każin tal-banda jew tnejn!

Iż-żmien tiegħi fuq din l-art intemm fl-1903 u llum ingawdi l-melodija tal-ġenna, li hi bil-wisq isbaħ minn dik li ktibt jien!

Addattament tal- artiklu meħud minn *Xehda Għasel* – Lul-Aww 2011, pġ. 4

Tahriġ A. Immarka t-tweġiba t-tajba**(10 marki)**

1. Indri Borg hu surmast tal-iskola mużiċist kittieb.
2. Hafna jaħsbu li meta ngħidu “l-banda ta’ Indri” tfisser
 banda militari banda stunata banda tal-Belt.
3. Indri tweled il-Birgu il-Belt Valletta f’Bormla fl-1818.
4. Meta għalaq sentejn kellu inċident li ħallieh
 trux mutu għama għall-bqija ta’ ħajtu.
5. Iktar ma beda jikber, aktar beda jiżviluppa
 t-talent tal-mużika t-talent tal-kant t-talent taż-żfin.
6. Il-ġenituri tiegħu bagħtuh għand
 Maestro Rotin Maestro Preca Maestro Rull biex jistudja l-mużika.
7. Indri tgħallem idoqq il-katuba il-klarinet il-kurunetta.
8. Indri waqqaf l-ewwel banda f’Haż-Żebbuġ fir-Rabat fil-Belt.
9. Indri kiteb diversi biċċiet ta’ mużika, fosthom opri antifoni marċi.
10. Il-banda ta’ Indri kienet iffurmata minn
 għoxrin raġel sittax-il zaġżuġ ħames mużiċisti.

Tmiem il-karta